Категорія справи № **796/2/2018: не визначено.**
Надіслано судом: **не визначено.** Зареєстровано: **13.03.2018.** Оприлюднено: **14.03.2018.**
Дата набрання законної сили: **05.03.2018**

Апеляційне провадження № 2-к/796/1/2018

УХВАЛА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

5 березня 2018 року м. Київ

Унікальний номер справи 796/2/2018

Суддя судової палати з розгляду цивільних справ Апеляційного суду міста Києва ШаховаО.В., за участю секретаря Пащенко О.П.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в місті Києві заяву Закритого акціонерного товариства «Агентство по роботі з проблемними активами» про визнання та надання дозволу на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгівельно-промисловій палаті Російської Федерації ухваленого 19 жовтня 2017 року в складі: голови колегії Лубенченка К.Д., арбітрів ГрекуІ.З. та Чайки І.В.

учасники справи:

заявник - Закрите акціонерне товариство «Агентство по роботі з

проблемними активами»

боржник - Приватне акціонерне товариство «ДОНЕЦЬКСТАЛЬ - металургійний завод»

ВСТАНОВИЛА:

У серпні 2016 року до Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово- промисловій палаті Російської Федерації (далі МКАС при ТПП РФ) надійшла позовна заява ТОВ «Ю-Транс»,в особі його конкурсного керуючого Сидоренка Є.Ю., до ПрАТ «Донецьксталь» -металургійний завод» про стягнення 7 959 517,24 руб.

3 червня 2017 року генеральним директором Закритого акціонерного товариства "Агенство по роботі з проблемними активами" (далі ЗАТ "АРПА") була надіслана заява про процесуальне правонаступництво, в якому повідомлялося, що на підставі Протоколу про результати відкритих торгів № 16117-ОТПП/3 від 13 грудня 2016 року, 23 грудня 2026 року ТОВ "Ю-Транс" і ЗАТ «АРПА» уклали договір № 3 уступки права вимоги, згідно з яким ТОВ "Ю-Транс" поступається, а ЗАТ «АРПА» приймає в повному об'ємі право вимоги до Приватного акціонерного товариства «ДОНЕЦЬКСТАЛЬ - металургійний завод» (далі ПрАТ "Донецьксталь") в розмірі 7 054 254,55 руб.

17 липня 2017 року до Секретаріату МКАС надійшла заява про уточнення позовних вимог, яка окрім раніше заявленої вимоги про стягнення з відповідача заборгованості в розмірі 7 054 254,55 руб., містила вимогу про стягнення з відповідача відсотків за користування чужими грошовими коштами станом на 8 серпня 2016 року у розмірі 905 262,69 руб. і сум арбітражного збору в розмірі 501 988,00 руб. і реєстраційного збору в розмірі 30 000,00 руб.

Рішенням МКАС при ТПП РФ у справі № 170/2016 від 19 жовтня 2017 року стягнуто з ПрАТ «Донецьксталь» - металургійний завод», місто Донецьк,Україна на користь ЗАТ «Агентство по роботі з проблемними активами», місто Москва, Російська Федерація, що є правонаступником, ТОВ *«Ю-*Транс», місто Кемерове, Російська Федерація заборгованість в сумі 7 054 254,55руб.,відсотки за користування коштами в сумі 905 262,69 руб., витрати по сплаті арбітражного збору в сумі 531 988,00 руб. , а всього стягнуто 8 491 505,24 руб.

Вказане рішення набрало законної сили з дати його винесення 19 жовтня 2017 року, у відповідності до Закону Російської Федерації «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 07 липня 1993 року № 5338-1 та Регламенту МКАС, що також підтверджується довідкою МКАС № 1800-170/. Вказане кореспондується також з вимогами п.4 Додатку № 1 до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 р. № 4002-XII та Положення про міжнародний комерційний арбітражний суд при торгівельно-промисловій палаті України.

У січні 2018 року ЗАТ «АРПА» звернулося до Апеляційного суду м. Києва із заявою про надання дозволу на виконання рішення МКАС при ТПП РФ про стягнення з ПрАТ «Донецьксталь» заборгованості.

На обґрунтування своїх вимог товариство вказувало, що вказане рішення МКАС від 19 жовтня 2017 року набрало законної сили, оскаржене боржником не було, є обов'язковим для його виконання з дати його винесення і не вимагає додаткових актів для набрання ним законної сили.

Враховуючи, що рішення винесено по відношенню до юридичної особи яка є резидентом України, МКАС при ТПП РФ, юрисдикцію якого визнав боржник арбітражним застереженням у Контракті № 011-2161 з надання послуг від 08 лютого 2012 року, таке рішення потребує його визнання і надання дозволу на його виконання в Україні, судовою інстанцією України, згідно діючого у державі національного законодавства та з посиланням на те, що боржник рішення від 19 жовтня 2017 року у добровільному порядку не виконав, ЗАТ «АРПА" просить суд визнати і надати дозвіл на виконання цього рішення в Україні та видати виконавчий лист про стягнення з ПрАТ «Донецьксталь» (ІКЮЮ 30939178) на користь ЗАТ «АРПА» (ІПН 7706731340) 8 491 505,24 російських рублів.

В судовому засіданні представник заявника ЗАТ "АРПА" заяву підтримав та просив її задовольнити. Подав письмові пояснення на заперечення ПрАТ "Донецьксталь". Вважає,що заявником надано достатньо доказів на спростування тверджень боржника щодо необізнаності останнього про розгляд справи в МКАС.

Представник ПрАТ "Донецьксталь" проти заяви заперечував. Подав письмові заперечення,які в судовому засіданні підтримав. Пояснив, що про розгляд справи в МКАС при ТПП РФ жодного повідомлення підприємство з 2016 року не отримувало, а надані заявником повідомлення та накладні про вручення відправлень МКАС не є належними доказами отримання,оскільки в них відсутня достовірна інформація щодо відправника та належні докази вручення (отримання) відправлень МКАС саме ПрАТ "Донецьксталь". Крім того,зазначив,що документи і не могли бути вручені ПрАТ "Донецьксталь",оскільки з березня 2017 року,підприємство не знаходиться в м Донецьку у зв'язку з його захватом невстановленими особами.

Під час розгляду справи надав заяву ПрАТ "Донецьксталь", подану до Арбітражного суду м. Москва про скасування рішення МКАС при ТПП РФ від 1910.17 р.

15 грудня 2017 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу Адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» № 2147-VIII від 03.10.2017 року, котрим ЦПК України викладено в новій редакції.

За умовами ч.3 ст.23 ЦПК України справи щодо визнання та надання дозволу на виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу розглядаються:

якщо місце арбітражу знаходиться на території України - апеляційними загальними судами за місцемзнаходженням арбітражу;

якщо місце арбітражу знаходиться поза межами України - апеляційним загальним судом, юрисдикція якого поширюється на місто Київ.

Указом Президента України № 452/2017 від 29.12.2017 «Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах» ліквідовано апеляційний суд міста Києва та утворено Київський апеляційний суд в апеляційному окрузі, що включає Київську область і місто Київ, з місцезнаходженням у місті Києві.

У відповідності до ч. 6 ст. 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у разі ліквідації суду, що здійснює правосуддя на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці (відповідних адміністративно-територіальних одиниць), та утворення нового суду, який забезпечує здійснення правосуддя на цій території, суд, що ліквідується, припиняє здійснення правосуддя з дня опублікування в газеті «Голос України» повідомлення голови новоутвореного суду про початок роботи новоутвореного суду.

Відповідно до п. 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» апеляційні суди, утворені до набрання чинності цим Законом, продовжують здійснювати свої повноваження до утворення апеляційних судів у відповідних апеляційних округах. Такі апеляційні суди у відповідних апеляційних округах мають бути утворені та розпочати здійснювати правосуддя не пізніше трьох років з дня набрання чинності цим Законом.

Пунктом 8 розділу XIII «Перехідні положення» ЦПК України (в редакції, яка діє з 15.12.2017) передбачено, що до утворення апеляційних судів в апеляційних округах їхні повноваження здійснюють апеляційні суди, у межах територіальної юрисдикції яких перебуває місцевий суд, який ухвалив судове рішення, що оскаржується.

У зв'язку з цим справа підлягає розгляду Апеляційним судом міста Києва.

Заслухавши пояснення представників сторін, дослідивши письмові докази та оцінивши достатність і достовірність кожного доказу окремо,а також достатність і взаємний зв'язок в їх сукупності, судом встановлено наступні обставини.

Згідно ч.1 ст.474 ЦПК України рішення міжнародного комерційного арбітражу (якщо його місце знаходиться за межами України),незалежно від того,в якій країні воно було винесено,визнається та виконується в Україні,якщо їх визнання та виконання передбачено міжнародним договором,згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України,або за принципом взаємності.

За змістом зазначеної норми питання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду розглядається судом за місцем проживання (перебування) або місцезнаходженням боржника. Якщо боржник не має місця проживання (перебування) або місцезнаходження на території України або його місце проживання (перебування) або місцезнаходження невідоме, питання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду розглядається судом за місцезнаходженням в Україні майна боржника.

Розгляд судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів є особливою формою взаємної правової допомоги, яка надається Україною та іншими державами-учасницями відповідних міжнародних договорів.

При вирішенні клопотань суди повинні виходити з положень ст. 84 Закону України «Про виконавче провадження», статей 35, 36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» і відповідних міжнародних договорів України, що передбачають порядок визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів, і враховувати, що згідно зі ст. 9 Конституції України міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, входять до національного законодавства України та відповідно до Закону України «Про дію міжнародних договорів на території України» такі договори застосовуються в Україні в порядку, передбаченому для норм цього законодавства, а договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Статтею III Конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень, прийнятої 10 червня 1958 року в м. Нью-Йорку, ратифікованої Україною 10 жовтня 1960 року, яка набрала чинності для України 08 січня 1961 року (далі - Нью-Йоркська конвенція), передбачено, що кожна Договірна Держава визнає арбітражні рішення обов'язковими та приводить їх до виконання відповідно до процесуальних норм тієї території, де запитується визнання та приведення до виконання цих рішень, на умовах, викладених у цій Конвенції.

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було винесено, визнається обов'язковим і при поданні до компетентного суду письмового клопотання виконується з урахуванням положень цієї статті та статті 36 вказаного Закону.

Як вбачається, 8 лютого 2012 року між ТОВ "Ю-Транс" (м.Кемерово,Росія) виконавець та ПрАТ "Донецьксталь-металургійний завод" (м. Донецьк, Україна) замовник було укладено контракт № DU - 2161 про надання послуг, згідно з яким ПрАТ "Донецьксталь" зобов'язався організовувати та забезпечувати роботу поточних ремонтів вагонів в експлуатаційно-вагонних депо ВАТ «РЖД» і здійснювати оплату залізничного тарифу зі свого єдиного особового рахунку у ВАТ «РЖД» за навантажений і порожній пробіг вагонів по території Росії у напрямках і за період, які вказані в заявках замовника, а також інших провізних платежів, зборів і штрафів, належних ВАТ «РЖД», а ТОВ "Ю- Транс" зобов'язався оплачувати вартість указаних послуг і відшкодовувати витрати виконавця.

Умовами контракту передбачений обов'язок замовника оплачувати виконавцю вартість наданих послуг і відшкодовувати всі документально підтверджені його витрати, що пов'язані з виконанням контракту, а також необхідність оплати яких виникла з вини замовника та/або вантажовідправника/ вантажоодержувача. Оплата послуг і відшкодування витрат виконавця повинні робитися Замовником впродовж 12 календарних місяців з дати виставляння Виконавцем рахунку на оплату.

Згідно п.6.2, 6.4-6.5 Контракту, ПрАТ "Донецьксталь" визнав юрисдикцію МКАС, погодився з застосуванням діючого законодавства РФ при виконанні Контракту і вирішення спорів, дав згоду на застосування Регламенту МКАС при розгляді суперечок у вказаній судовій інстанції.

У період з 31 березня 2012 року по 20 серпня 2013 року виконавцем були надані послуги на суму 41 102 993,50 руб., які частково були сплачені замовником. Заборгованість замовника в розмірі 7 054 254,55 руб. залишилася непогашеною, що підтверджується актами наданих послуг за період з 25 серпня 2012 року по 20 серпня 2013 року, а також актом звіряння взаєморозрахунків з оплати залізничного тарифу за період з 1 березня 2013 року по 31 серпня 2013 року.

У зв'язку з тим, що ПрАТ "Донецьксталь", після звіряння розрахунків та після заявленої претензії, заборгованість добровільно не сплатив, 30 серпня 2016 року ТОВ "Ю-Транс" звернулося до МКАС при ТПП РФ з позовною заявою про стягнення з ПрАТ "Донецьксталь" заборгованості на загальну суму 8 491505,24 руб.

Під час розгляду справи, МКАС проведено процесуальне правонаступництво та допущено до участі ЗАТ «Агентство по роботі з проблемними активами», на підставі Протоколу про результати відкритих торгів № 16117-ОТПП/З від 13 грудня 2016 року та договору № 3 уступки права вимоги від 23 грудня 2016 р.,за яким ТОВ "Ю-Транс" поступився, а ЗАТ «АРПА» прийняв в повному об'ємі право вимоги до ПрАТ "Донецьксталь-металургійний завод" в розмірі 7 054 254,55 руб.

Рішенням МКАС при ТПП РФ від 19 жовтня 2017 року позов ЗАТ "АРПА" задоволено та стягнуто на його користь с ПрАТ "Донецьксталь" заборгованість на загальну суму 8 491 505,24 руб., яка складається з заборгованості в сумі 7 054 254,55 руб.,відсотків за користування коштами в сумі 905 262,69 руб. та витрат по сплаті арбітражного збору в сумі 531 988,00 руб. (а.с.7-31)

Згідно довідки МКАС № 1800-170 вказане рішення набрало законної сили з дня його винесення (а.с.56).

На підтвердження повідомлення МКАС боржника ПрАТ "Донецьксталь" про надходження позовної заяви, про відкриття провадження, про призначення судових засідань, заявником ЗАТ "АРПА" до

заяви про визнання та надання дозволу на виконання рішення МКАС при ТПП РФ від 19 жовтня 2017 року надано копії поштових повідомлень від 20 грудня 2016 року, та від 26 квітня і 27 червня 2017 року, а також копії відповідних до них накладних (а.с.34-42).

Так, з повідомлення МКАС від 20.12.16 року вбачається,що на адресу ПрАТ "Донецьксталь " - м. Донецьк, Україна, вул. Ткаченка,122 здійснено відправлення позовної заяви ЗАТ "АРПА" та додатних до неї матеріалів (а.с.34).

Проте, з накладної № 00 407512 про це відправлення в графі "підтвердження доставки" та "підпис отримувача" підпис отримувача відсутній (а.с.35).

Відсутність відомостей про вручення кореспонденції МКАС ПрАТ "Донецьксталь" вбачається також і з інших накладних, а саме: від 29.04.17 № 00 4085686 та від 26.04-17 № 00 4070289 (а.с.38,41).

Посилання представника заявника на повідомлення кур'єрської служби «Компанія «МБІ СІТІ» про належне відправлення, доставку та вручення за зазначеними накладними повідомлень МКАС, не можна визнати достовірним доказом, в розумінні ст.77 ЦПК України,оскільки на підставі цих доказів не можливо встановити дійсні обставини справи, а саме те, що саме ТОВ "МБІ СІТІ" м. Москва був перевізником за зазначеними накладними та відповідно саме це підприємство доставило та вручило повідомлення.

Окрім цього,повідомлення ТОВ «МБІ СІТІ» м.Москва стосовно вручення вантажу по накладній 004075121, датоване 12 січня 2016 року та вказано, що вантаж отриманий 13.01.2017., тобто накладна датована задовго до подачі позову та початку судового розгляду в МКАС.

В установленому законом порядку представник заявника ці обставини не спростував і його пояснення, що в даті накладної міститься описка і що саме з часу вручення (з 13.01.17) за цією накладною повідомлення МКАС боржнику було відомо про арбітражний процес, належно не підтверджено.

З огляду на викладене, підстав вважати, що боржник ПрАТ "Донецьксталь-металургійний завод" був належним чином повідомлений про арбітражний розгляд позовної заяви ЗАТ "АРПА" та про ухвалення рішення МКАС при ТПП РФ від 19 жовтня 2017 року, у суду не має.

Більш того, в матеріалах справи взагалі відсутня будь-яка інформація щодо повідомлення боржника про розгляд справи безпосередньо на 19 жовтня 2017 року, коли і було ухвалено рішення МКАС.

За таких обставин та враховуючи повідомлення ПрАТ "Донецьксталь" про те, що 22 березня 2017 року стався незаконний захват підприємства і воно втратило контроль над діяльністю всіх своїх структурних підрозділів,доводи заявника про належне повідомлення ПрАТ "Донецьксталь" про арбітражний розгляд позову ЗАТ "АРПА" за адресою м. Донецьк, вул. Ткаченка,122 є такими,що не відповідають матеріалам справи та не грунтуються на вимогах закону.

Відповідно до п.1б ч. 1 ст. 478 ЦПК України, суд відмовляє у визнанні та наданні дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу якщо сторону, проти якої винесено рішення іноземного суду, не було належним чином сповіщено про призначення арбітра, чи про арбітражний розгляд, або з інших поважних причин вона не могла подати свої пояснення.

Відповідно до ст.55 Мінської Конвенції про правову допомогу та правові відносини по цивільних, сімейних та кримінальних справах - у визнанні передбачених статтею 52 рішень і у видачі дозволу на примусове виконання може бути відмовлено у випадках, якщо відповідач не прийняв участі в процесі внаслідок того, що йому або його уповноваженому не був вчасно і належно вручений виклик до суду.

Відповідно ч. 1 до ст. 36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» у визнанні або у виконанні арбітражного рішення, незалежно від того, в якій державі воно було винесено, може бути відмовлено, зокрема, лише: 1) на прохання сторони, проти якої воно спрямоване, якщо ця сторона подасть компетентному суду, у якого просить визнання або виконання, доказ того, що: одна із сторін в арбітражній угоді, зазначеній у статті 7, була якоюсь мірою недієздатною; або ця угода є недійсною за законом, якому сторони цю угоду підпорядкували, а в разі

відсутності такої вказівки, - за законом держави, де рішення було винесено; або сторону, проти якої винесено рішення, не було належним чином сповіщено про призначення арбітра чи про арбітражний розгляд або з інших поважних причин вона не могла подати свої пояснення.

Згідно п. 12 постанови Пленуму Верховного суду України №12 від 24.12.1999 р. «Про практику розгляду судами клопотань про визнання і виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» - відповідно до міжнародних договорів України суд відмовляє у задоволенні клопотання про визнання й виконання рішення іноземного суду у випадках, коли відповідач не брав участі у процесі внаслідок того, що йому, або його уповноваженому не було своєчасно і належним чином вручено виклик у суд.

Суд не приймає до уваги доводи представника заявника про те, що боржнику ПрАТ "Донецьксталь" було відомо про арбітражний розгляд позовної заяви ЗАТ "АРПА" ще до моменту захвату підприємства,так як за умовами контракту від 8.02.012 року він визнав юрисдикцію МКАС при ТПП РФ, погодився з застосування діючого законодавства РФ при виконанні контракту і вирішенні спорів,дав згоду на застосування Регламенту МКАС при розгляді суперечок у вказаній судовій інстанції,а також що за умовами контракту він зобов'язаний був протягом трьох днів повідомити про зміну реквізитів,з огляду на те, що ці посилання стосуються умов укладеного 8.02.12 року між сторонами контракту та не узгоджуються з вимогами щодо належного повідомлення сторони про арбітражний розгляд передбаченими самим Регламентом МКАС при ТПП РФ, за змістом якого вбачається, що всі письмові повідомлення вважаються отриманими,якщо вони доставлені стороні особисто або її комерційному підприємству, за її постійним місцем проживання або поштовому адресу.

Не є також такими , що відповідають вимогам Регламенту посилання заявника на те, що в м. Москва по вул. Марксистській,34, РФ розташоване представництво боржника,а тому останній мав можливість контролювати процес МКАС і забезпечити можливість участі у ньому власних представників.

Позов ЗАТ "АРПА" заявлено саме до ПрАТ "ДОНЕЦЬКСТАЛЬ- металургійний завод" (м. Донецьк, вул. Ткаченка, 122 Україна).

Відповідно до ст.81 ЦПК України кожна сторона повинна довести ті обставини,на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень,крім випадків встановлених цим Кодексом.

З огляду на викладене, підстав для задоволення заяви ЗАТ "АРПА" про визнання та надання дозволу на виконання рішення МКАС при ТПП РФ від 19 жовтня 2017 року не вбачається.

На підставі викладеного та керуючись ст.ст.259,260,263 п.1б ч.1 ст. 478 ЦК України суд,

У Х В А Л И В :

У задоволенні заяви Закритого акціонерного товариства «Агентство по роботі з проблемними активами» про визнання та надання дозволу на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгівельно-промисловій палаті Російської Федерації відмовити.

Ухвала набирає законної сили з дня її прийняття, але може бути оскаржена до Верховного Суду протягом 15 днів з дня складення повної ухвали, безпосередньо до суду касаційної інстанції.

Суддя О.В.Шахова